

Paleontologia

Un grup d'investigadors han descobert a Morella (Castelló) les restes d'un dels dinosaures més grans d'Europa, de 25 metres de longitud.

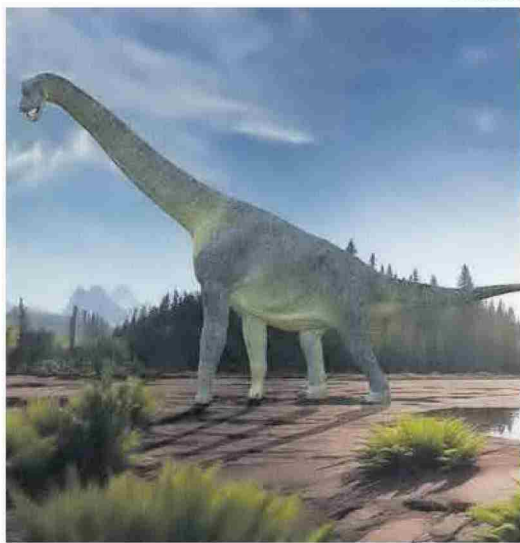
El gegant de la Garumba

MIGUEL AGOST
Morella

Morella entra a l'olimp paleontològic a nivell mundial amb el rellevant descobriment d'un dels dinosaures més grans d'Europa. És el *Garumbatitan morellensis*, un sauròpode que va viure a la península Ibèrica ara fa 122 milions d'anys amb unes dimensions «colossals», segons remarca el prestigiós grup d'investigadors que ha aconseguit la gesta i ha descrit científicament aquesta nova espècie enquadrada en el cretaci inferior. «Podia arribar als 25 metres de longitud i 11 d'altura», assegura Pedro Mocho, de la facultat de Ciències de la Universitat de Lisboa, que ha encapçalat l'estudi de les res-

tes trobades al jaciment de Sant Antoni de la Vespa, localitzat a la capital dels Ports.

Sobre l'enorme mida que tenia aquest exemplar, Mocho destaca que el fèmur, que fa uns dos metres, pot fer pensar en els dinosaures més grans del món, els titanosaures trets a la llum en zones de l'Argentina, «però el d'aquí era una mica més prim i tenia menys massa, però es pot afirmar que és un dels més grans de la Península i d'Europa». Els paleontòlegs van començar a recopilar el material el 2005 i fins al 2008, quan van identificar fòssils d'almenys quatre exemplars, tres dels quals de la nova espècie. «És

Recreació virtual del colossal dinosaure trobat a Morella.

una de les concentracions més grans de restes de dinosaures sauròpodes del Cretaci inferior descobertes fins ara a tot Europa. Sant Antoni de la Vespa és un punt clau per a l'estudi de les faunes de dinosaures d'Espanya en aquest interval de temps», remarquen els investigadors. Entre les troballes, un dels individus

destaca per la seva «gran mida», amb vèrtebres de més d'un metre d'ample i un fèmur de gairebé dos metres d'altura. De forma excepcional, van trobar dos peus gairebé complets articulats, escassos en el registre fòssil.

Aquesta nova espècie formaria part de la família del popular *Brachiosaurus*, el primer dinosaure

re que es deixa veure a la pel·lícula *Jurassic Park*. En tots els casos són sauròpodes, herbívors quadrúpedes amb cues i colls llargs que van poder arribar a dimensions gegants.

Hàbitat

Garumbatitan morellensis deu el seu nom al Gegant de la Garumba, ja que va ser descobert a la base del queixal de la Garumba, un dels relleus més alts de la comarca. El seu cognom és un homenatge a la localitat, com ja va aconseguir l'espècie *Morelladon beltrani*.

L'hàbitat del nou dinosaure, tal com el descriu un dels investigadors, José Miguel Gasulla, «era un ecosistema amb grans zones de pantans, com un delta, amb molta vegetació i boscos enormes, tot i que podien arribar a fer molts quilòmetres per trobar menjar». A més de Gasulla, han participat en l'estudi l'anteriorment citat Pedro Mocho i investigadors del Grup de Biologia Evolutiva de l'UNED, Institut Català de Paleontologia, Grup Guix de Vila-real, el Museu de Ciències Naturals de València, la Universitat Jaume I de Castelló i la Universitat Autònoma de Madrid. La troballa ha sigut publicada a la revista científica *Zoological Journal of the Linnean Society*. ■